

ارزش‌های فرهنگی و تاثیرات آن بر نگرش اقتصادی و سیاسی شهروندان جامعه

شاپور بهیان^۱، حسین غیاثی راوری^{۲*}

۱- استادیار گروه جامعه‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی اصفهان، مبارکه، ایران

۲- گروه جامعه‌شناسی، دانشکده جامعه‌شناسی، واحد دهقان، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

*نویسنده مسئول: Ghiasihosseini1355@gmail.com

امروزه نقش و اهمیت اقتصادی و سیاسی فعالیت‌های فرهنگی به میزانی است که این فعالیت‌ها را به یکی از شالوده‌های اساسی نظام اقتصادی و سیاسی تبدیل کرده است. سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی در فرایند تولید، توزیع و مصرف محصولات فرهنگی از شناخته شده ترین و مهم‌ترین وظایف مدیران فرهنگی در سطح جهان بوده است؛ به طوری که از آن به عنوان محور اصلی در توسعه فرهنگی جوامع یاد می‌شود. فرهنگ سیاسی جنبه خاصی از فرهنگ عمومی را شامل می‌شود که به مجموعه ارزش‌ها، نگرش‌ها و دانش‌های سیاسی گفته می‌شود که به روند سیاسی جامعه معنا می‌دهد. در تبیین این وضعیت پژوهش‌های متعددی صورت گرفته است که عمدتاً بر تأثیر ساختارهای سیاسی و اقتصادی بر این پدیده متمرکز شده‌اند. در این پژوهش سعی شده است به بررسی تأثیر ارزش‌های فرهنگی بر نگرش اقتصادی و سیاسی شهروندان جامعه پرداخته شود بدین منظور پس از ذکر مقدمه ابتدا تعریف فرهنگ و ارزش‌های فرهنگی بیان شده و مدل فرهنگ از دیدگاه شوارتز و هافستد تبیین می‌شود، در ادامه به بررسی مفهوم فرهنگ سیاسی و اقتصاد فرهنگ و رابطه فرهنگ با اقتصاد و سیاست پرداخته می‌شود.

کلمات کلیدی: ارزش‌های فرهنگی، فرهنگ، نگرش سیاسی، نگرش اقتصادی، شهروندان.

۱- مقدمه

برخی محققان استدلال می‌کنند که گروه‌های سیاسی هزینه زیادی را جهت جذب رای دهندگان نسبت به خود صرف می‌کنند، اما به نظر می‌رسد رهیافت‌های مبتنی بر رفتارهای عقلانی در تحلیل نگرش‌ها و رفتارهای رای دهندگان چندان موفق نبوده‌اند [1]. یکی از دلایل این امر به نظر می‌رسد آن است که شهروندان و رای دهندگان عمدتاً تحت تأثیر عوامل مختلفی از قبیل نیروهای روانشناختی، اجتماعی و فرهنگی قرار دارند [2] که محققان رفتارهای عقلایی به آن توجه نکرده‌اند.

بسیاری از اندیشمندان استدلال می‌کنند که نزدیکترین راه به منظور فهم جهان آینده تعمق در گذشته است [3]. ابراهیمی (۱۹۷۳) در این زمینه استدلال می‌کند که دانستن این امر که انسان به کدام سوی روان است، همان قدر پرارزش است که بدانیم از کدام سوی می‌آید و در این راستا فرهنگ عاملی است

که گذشته‌ها را به هم پیوند می‌دهد و جهش به سوی آینده را ممکن می‌سازد این سخنان به نقش و اهمیت فرهنگ و ارزش‌های فرهنگی در پیوند گذشته با حال اشاره دارند. چرا که فرهنگ از نگاه هر سکوت‌تیس بنایی است که مبین تمامی باورها، رفتارها، دانش‌ها، ارزش‌ها و مقاصدی است که شیوه زندگی هر ملت را مشخص می‌کند [4]. از طریق فرهنگ است که اعضای جامعه می‌آموزند چگونه بیندیشند و چگونه عمل نمایند. پژوهشگران معتقدند که اعتلای هر جامعه به فرهنگ